

Dříve než se dostaneme k vlastnímu výcviku psa záchranáře, měli bychom si uvědomit, zda náš pejsek je opravdu vhodným kandidátem.

Výcvik záchranářského psa trvá 2 – 4 roky podle možností psa a psovoda. Další roky pes zraje spolu s nasbíranými zkušenostmi. Jestli chceme mít kvalitního psa do praxe, se kterým budeme pracovat, měli bychom velice důkladně vybírat optimálního psího jedince. A správná volba ideálního psa není nic jednoduchého a není stoprocentní. Na co se tedy zaměřit? První věcí je volba plemene, dále pak volba pohlaví a věku psa. V neposlední řadě nás čeká výběr jednotlivce.

Výběr plemene

Téměř při každém rozhovoru s veřejností zní z davu lidí stejná otázka: „Jaké plemeno je nevhodnější pro záchranářský výcvik?“. A moje odpověď je pořád dokola: „Nejde o plemeno, jde o temperament, povahové rysy a čichové schopnosti jednotlivého psa.“

Pokud vybereme psa, u kterého neznáme rodiče, původ, nebo kde je zkríženo více plemen, zaměříme se čistě na schopnosti a zdraví psa. Samozřejmě u štěněte jde o větší sázku do loterie než u staršího zvířete.

Při výběru plemene to máme trochu jednodušší. Ale jen o trochu. Zde bychom měli zvážit pro a proti jednotlivým plemenům. V podstatě bychom se měli zaměřit na:

- zdravotní stránku plemene,
 - typu VNS – sangvinik, choleric, flegmatik, melancholik,
 - fyzické předpoklady plemene,
 - konstituční typ plemene - těžký, suchý, pevný, hrubý,
 - etologie plemene - pro co byly jednotlivé rasy psů vyšlechtěny (dalmatin, šarplaninec, doga, chrt, bígl, společenská, služební a pracovní plemena),
 - povahové vlastnosti a temperament psovoda – (např. flegmatický typ psovoda by si neměl pořizovat maliňáka).
-

Jednotlivé body nebudu dále rozvádět, protože každý psovod (tedy člověk, který chce pracovat se psy na vyšší úrovni) by měl mít zvládnuté základy etologie, anatomie a fyziologie psa.

Dalším podstatným faktorem ovlivňující výběr plemene je schopnost psa zvládnout základní metodiku výcviku, tedy pes s vlastnostmi, které jsou pro výcvik nezbytné. Plemenný jedinec by měl být kontaktní se silnou NS, pohyblivý, musí ho bavit pracovat a musí důvěřovat psovodovi. Dalším plemenným znakem by mělo být i výrazné sociální chování a zdravé sociální pouto.

Pes nebo fena?

Obecně platí, že pes je tvrdší, odolnější a průbojnější. Lépe se podřizuje mužům než ženám. Fena je zpravidla poddanější, pracuje více pro psovoda a je celkově oddanější.

Pes však může být při práci nespolehlivý, pokud ucítí háravou fenu, pokud kryl nebo pokud je na blízku jiný psí konkurent. Chtě nechtě na chvíli vypne mozek a to jsou většinou chvílky vykonávání cviku u poslušnosti a nebo to může být zrovna moment, kde pes mohl zachytit pach osoby na terénu. Rovněž díky tomu, že pro náročnou práci vybíráme silné jedince, často jsou psi dominantní a nesnesou se s ostatními stejně silnými psy.

Fena zase minimálně jednou do roka hárá a je u ní předpoklad nejednoho vrhu. Fenky psům voní až 3 týdny před háráním, 3 týdny hárají a další 2 týdny na ně psi reagují. Takže když to spočítáme, máme ji 8 týdnů nepoužitelnou pro praxi.

Psovod by měl důkladně zvážit, jakého pohlaví pracovního psa zvolí. Nejde jenom o schopnosti a možnosti psa versus feny, důležitá je souhra mezi psovodem a psem. Z toho plyne, že se každý sám musí rozhodnout pro pohlaví, které mu více sedne k povaze.

Štěně nebo starší pes?

Při výběru štěněte na základě správné volby plemene, rodičů, odchovu a povahových testů máme půl práce hotové. Nikdo nám však nezaručí, jestli se štěně bude bát střelby, tmi, výšek nebo nepříjemných materiálů. Nikdo nám ani nezaručí, zdravotní stránku psa. Výhodou je však naše výchova a budoucí výcvik, kterým jsme schopni psa velice ovlivnit.

Starší pes, který má již za sebou pubertu a zdravotní prohlídky je pro nás větší jistotou. Během prvních dnů doma můžeme otestovat zvíře téměř na cokoli, co potřebujeme pro výcvik. Pokud si chceme ušetřit čas, který musíme investovat do malého štěňátka, je určitě roční pes výhodou.
